

Република Србија
**КОМИСИЈА ЗА КОНТРОЛУ
ДРЖАВНЕ ПОМОЋИ**

Број: 401-00-00027/2020-01/2

Датум: 11. март 2020. године

Кнеза Милоша 20, Београд

На основу члана 11. став 2. и члана 32. Закона о контроли државне помоћи („Службени гласник РС“, број 73/19) и чл. 136. и 137. Закона о општем управном поступку („Службени гласник РС“, бр.18/16 и 95/18), у поступку претходне контроле, покренутим пријавом државне помоћи број: 400 Бр. 425-03-00001-02/2020-01, коју је поднела Служба Координационог тела Владе Републике Србије за општине Прешево, Бујановац и Медвеђа дана 18. фебруара 2020. године, са седиштем у Београду, улица Булевар Михајла Пупина број 2, Савет Комисије за контролу државне помоћи на 10. седници, одржаној 11. марта 2020. године, доноси

РЕШЕЊЕ

I УТВРЂУЈЕ СЕ постојање државне помоћи која се додељује у складу са Предлогом програма мера о распореду и коришћењу средстава за субвенције привредним субјектима у приватном власништву у 2020. години у општинама Прешево, Бујановац и Медвеђа.

II Државна помоћ из тачке **I** диспозитива **ЈЕ УСКЛАЂЕНА** са правилима за доделу државне помоћи.

III На помоћ (подстицаје) у пољопривреди и рибарству која се додељује у складу са Предлогом програма мера о распореду и коришћењу средстава за субвенције привредним субјектима у приватном власништву у 2020. години у општинама Прешево, Бујановац и Медвеђа, не односе се одредбе Закона о контроли државне помоћи („Службени гласник РС“, број 73/19).

IV Ово решење објавити на интернет презентацији Комисије за контролу државне помоћи.

Образложење

Служба Координационог тела Владе Републике Србије за општине Прешево, Бујановац и Медвеђа (у даљем тексту: Подносилац пријаве), у складу са чланом 30. Закона о контроли државне помоћи („Службени гласник РС“, број 73/19 – у даљем тексту: Закон) и чланом 3. став 2. Уредбе о начину и поступку пријављивања државне помоћи („Службени гласник РС“, број 13/10), је дописом број: 400 Бр. 425-03-00001-02/2020-01, дана 18. фебруара 2020. године доставила Комисији за контролу државне помоћи (у

даљем тексту: Комисија) Предлог програма мера о распореду и коришћењу средстава за субвенције привредним субјектима у приватном власништву у 2020. години у општинама Прешево, Бујановац и Медвеђа (у даљем тексту: Програм), са пратећим Општим обрасцем пријаве државне помоћи и припадајућим прилозима (у даљем тексту: Пријава).

Предмет Пријаве и процене Комисије су мере о распореду и коришћењу средстава за субвенције привредним субјектима у приватном власништву у 2020. години у општинама Прешево, Бујановац и Медвеђа предвиђене Програмом. Стога, Комисија је на основу Пријаве, приступила идентификацији даваоца државне помоћи, инструмента доделе државне помоћи, планираног трајања, износа, интензитета, циља као и других околности које су од значаја за утврђивање правилног и потпуног чињеничног стања.

Правни основ за расписивање Програма

Програм се доноси на основу члана 43. став 3. Закона о Влади („Службени гласник РС“, бр. 55/05, 71/05-исправка, 101/07, 65/08, 16/11, 68/12-УС, 72/12, 7/14 – УС, 44/14 и 30/18), а у вези са чланом 8. Закона о буџету Републике Србије за 2020. годину („Службени гласник РС“, број 84/19).

Давалац и корисници државне помоћи

Средства се додељују из буџета Републике Србије, а давалац државне помоћи је предлагач прописа који представља правни основ за доделу државне помоћи тј. Служба Координационог тела Владе Републике Србије за општине Прешево, Бујановац и Медвеђа, док су корисници државне помоћи микро и мала привредна друштва категорисана у складу са чланом 2а Уредбе о правилима за доделу државне помоћи („Службени гласник РС“, бр. 13/10, 100/11, 91/12, 37/13, 97/13 и 119/14 – у даљем тексту: Уредба), регистрована у Агенцији за привредне регистре, као и предузетници.

Давалац је навео да је процењени број корисника државне помоћи од 11 до 50 и да је инструмент доделе државне помоћи субвенција, при чему је планирано да државна помоћ траје од маја 2020. године до краја маја 2021. године.

Висина (интензитет) државне помоћи

Укупан планирани износ средстава по Програму је 40.000.000,00 динара. Средства су одређена за следеће мере: износ од 15.000.000,00 динара намењен је за меру суфинансирања пројеката предузетника док је износ од 25.000.000,00 динара намењен за меру суфинансирања пројеката микро и малих привредних друштава.

Одређени износ ће се распоређивати за привредне субјекте према месту седишта у следећим износима: 1) у општини Прешево у укупном износу од 15.400.000,00 динара, 2) у општини Бујановац у укупном износу од 16.600.000,00 динара и 3) у општини Медвеђа у укупном износу од 8.000.000,00 динара. Средства ће се додељивати путем субвенција. Уколико не буде довољно пројеката за финансирање у једној општини, средства ће бити трансферисана и искоришћена за реализацију пројеката из преостале две општине.

Подносилац је истакао да је Програмом предвиђен интензитет државне помоћи до 70% оправданих трошкова за микро и мала привредна друштва и предузетнике.

Циљ и намена Програма

Програмом је предвиђено суфинансирање пројеката, који ће допринети развоју економских потенцијала општина Прешево, Бујановац и Медвеђа и повећању производње микро и малих привредних друштава и предузетника.

Специфични циљеви који би требало да се остваре реализацијом мера предвиђених програмом су: подршка унапређењу производње и конкурентности микро и малих привредних друштава и предузетника у циљу економског раста и повећања запошљавања, подршка развоју микро и малих привредних друштава и предузетника у циљу одрживог коришћења природних и створених потенцијала за развој пољопривреде и производњу хране, оснаживање микро и малих привредних друштава и предузетника за ефикасније повезивање на локалном, регионалном, националном и међународном тржишту, повећање раста микро и малих привредних друштава, унапређење конкурентности на домаћем и страним тржиштима и унапређење производње намењене извозу или супституцији увоза.

У складу са Програмом бесповратна средства су намењена привредним субјектима искључиво за набавку опреме/машина за пројектне активности у области производње и производних услуга.

Према Програму, државна помоћ у виду субвенција није намењена за активности и пројекте за које је већ одобрен неки вид државне помоћи, трајна обртна средства, пројекте појединачних регистрованих пољопривредних газдинстава, пројекте повезане са политичким партијама као и за пројекте у вези са: дуванском индустријом, производњом дестилованих алкохолних пића, клађењем и коцкањем, оружјем и муницијом.

Програмом су предвиђени основни услови које потенцијални корисници морају да испуне како би конкурисали за предметна средства, као што су: да за исту намену нису користили подстицајна средства, да су обезбедили сопствена новчана средства за суфинансирање пројекта, да су измирили обавезе по основу пореза, доприноса и локалних такси, да су регистровани у Агенцији за привредне регистре и послују најмање две године на територији општине, да им рачун није у блокади и да над њим није покренут стечајни поступак или поступак ликвидације и да нису у тешкоћама. Специфични услови које привредни субјекти морају да испуне се односе на околност да један привредни субјект може поднети највише једну пријаву предлога пројекта за средства за финансирање пројекта, чија реализација је везана за територију наведених општина најраније од 2018. године. Право на доделу средстава немају учесници на тржишту који су добили средства у току 2018. и 2019. године, док они који су користили средства у периоду 2012-2016. године имају право пријаве на конкурс у 2020. години, а предност ће имати привредни субјекти који нису раније добијали средства.

Програмом је предвиђено да Служба Координационог тела Владе Републике Србије за општине Прешево, Бујановац и Медвеђа врши директна плаћања на рачун добављача односно испоручиоцу, којег изабере корисник средстава.

Наиме, бесповратна средства се додељују у максималном износу од 2.000.000,00 динара предузетницима који немају обавезу вођења пословних књига, а у износу од 3.000.000,00 динара предузетницима који воде пословне књиге, док, укупан износ државне помоћи који може бити додељен микро и малим привредним друштвима и

предузетницима из области прерађивачке, грађевинске и рециклажне индустрије, која се доминантно баве производњом износи 3.000.000,00 динара и то за пројекте за набавку опреме за потребе повећања капацитета постојеће производње, повећања продуктивности и квалитет или обезбеђења више фазе прераде производа као и за пројекте за набавку опреме за потребе производње новог производа, производа више бруто додате вредности, повећања могућности извоза, односно супституције увоза или проширења тржишта продаје или побољшања тржишне позиционираниости, набавку опреме за израду нове амбалаже производа или новог паковања производа, набавку опреме за реализацију услуга.

Преостали износ средстава привредни субјекти су обавезни да финансирају из сопствених средстава, из средстава који не потичу из буџета Републике Србије, буџета локалне самоуправе или донаторских организација. Сопствена средства за суфинансирање пројекта морају бити обезбеђена у новцу. Измиривање обавеза из сопствених средстава за набавку опреме цесијом или компензацијом није дозвољен. Износ одобрене бесповратне помоћи не може бити мањи од 300.000,00 динара, без пореза на додатну вредност.

Средства корисницима државне помоћи не могу да буду додељена за: заостале обавезе по основу такси, пореза, зајмова и рата за отплату кредита, трошкове гаранција, полисе осигурања, камате, трошкове банкарског пословања, обуке, сертификацију производа, курсне разлике, царинске и административне трошкове, кредитирање трећих лица, консултантске услуге, трошкове израде предлога пројеката и прикупљање докумената за пријаву на конкурс, трошкове транспорта опреме, трошкове вештачења, обуке запослених и друге услуге у вези са реализацијом пројекта.

Средства су намењена суфинансирању пројеката чији је циљ: отварање нових производних капацитета, унапређење производње, производних услуга и конкурентност микро и малих привредних друштава и предузетника у циљу економског раста и повећања запошљавања, повећање капацитета за производњу, развој нових производа и повећање производње производа више нето додате вредности, оснаживање микро и малих привредних друштава и предузетника за ефикасније повезивање на локалном, регионалном, националном и међународном тржишту, повећање капацитета за производњу, за могућег повећања извоза односно супституцију увоза, унапређење енергетске ефикасности у производњи, односно смањење потрошње енергије по јединици производа.

Почетне инвестиције и новоотворена радна места повезана са овом инвестицијом морају опстати у истом подручју, односно региону, најмање три године након завршетка пројекта.

Налаз и оцена Комисије

На 10. седници Савета Комисије, одржаној 11. марта 2020. године, Савет Комисије је на основу члана 10. став 1. тачка 1) а у вези са чланом 29. став 1. Закона анализирао Програм и том приликом је утврђивао постојање државне помоћи и оцењивао усклађеност са правилима за доделу. У смислу члана 30. став 2. Закона, пријава државне помоћи садржи све потребне податке и информације, релевантне за утврђивање чињеничног стања.

Постојање државне помоћи

Давалац државне помоћи је Република Србија која се реализује прерасподелом јавних средстава из буџета Републике Србије. На основу достављеног Програма, могуће је утврдити да се државна помоћ додељује путем бесповратних средстава, односно инструмента помоћи у облику субвенције. Имајући у виду претходно, Комисија је утврдила испуњеност услова који се односе на постојање стварног или потенцијалног јавног расхода односно умањеног остварења јавног прихода.

Као корисници државне помоћи идентификовани су предузетници, микро и мала привредна друштва категорисана у складу са чланом 2а Уредбе, регистрована у Агенцији за привредне регистре, чији је број ограничен и везан за територијалну припадност реализације пројекта. Јавна, материјална или нематеријална подршка на основу шеме омогућава привредним субјектима умањење трошкова које би иначе морали да носе, чиме остварују одговарајућу предност на тржишту. На такав начин, средства ће се доделити само одређеним корисницима који испуњавају претходно постављене критеријуме из Програма, чиме ће им се омогућити да искључиво ти корисници стекну одговарајућу економску предност која се огледа кроз доделу бесповратних средстава правних лица која управљају и/или располажу јавним средствима, а која као такав корисник не би другачије добио без обзира да су та средства у финансијском или неком другом облику. На наведени начин конкретни корисници долазе до повољнијег положаја на тржишту у односу на њихове конкуренте који пласирају, производе или постоји потенцијал у наведеном. Имајући у виду да се средства додељују само одређеној групи корисника, те да они на тај начин могу стећи одређену економску предност, Комисија је утврдила да се на такав начин, селективним приступом, може нарушити односно да постоји опасност од нарушавања конкуренције на тржишту и утицања на трговину између Републике Србије и земаља чланица Европске уније.

Сходно претходном, а у складу са чланом 3. став 1. Закона којим је прописано да је државна помоћ сваки стварни или потенцијални јавни расход или умањено остварење јавног прихода коју додељује давалац државне помоћи у било ком облику, којом се одређени учесник на тржишту ставља у повољнији положај у односу на конкуренте или се даје предност производњи одређене робе и/или услуга којом се нарушава или постоји опасност од нарушавања конкуренције на тржишту и утиче на трговину између Републике Србије и земаља чланица Европске уније, Комисија је утврдила постојање државне помоћи, сходно чему је одлучено као у **тачки I диспозитива** овог решења.

С обзиром на то да корисници средстава нису унапред одређени (индивидуализовани), утврђено је да се државна помоћ додељује путем шема државне помоћи сходно члану 3. став 2. Закона.

Оцена усклађености државне помоћи

Комисија је Програм оцењивала у односу на правила за доделу државне помоћи утврђена Уредбом.

Анализирајући природу Програма, његов циљ, намену и квалификаторне околности, а нарочито да су средства подстицаја намењена за инвестициона улагања у одређеној географској средини, Комисија сматра да је неопходно оценити усаглашеност истог са

правилима о регионалној инвестиционој државној помоћи, прописаним чл. 7 – 14. Уредбе.

Из достављене документације произилази да су корисници државне помоћи предузетници, микро и мала привредна друштва, за области производње и услуга у сектору: пољопривреде, рударства, прерађивачке индустрије, снабдевања електричном енергијом, гасом, паром и климатизације, снабдевања водом, управљања отпадним водама, контролисања процеса уклањања отпада и сличних активности, као и у сектору грађевинарства. Наведени учесници на тржишту морају имати седиште на територији општина Прешево, Бујановац и Медвеђа. Такође, Програм предвиђа да корисници не могу бити привредни субјекти у тешкоћама, као ни привредни субјекти који обављају делатност у секторима: челика, синтетичких влакана и угља. На основу наведеног, Комисија оцењује да су испуњени услови из члана 7. став 2. Уредбе.

С обзиром на то да су корисници државне помоћи микро и мали привредни субјекти и предузетници и да је предвиђена висина (интензитет) државне помоћи до 70% оправданих трошкова (без пореза на додату вредност), испуњен је и услов из члана 8. став 2. Уредбе.

Комисија је утврдила и то да се државна помоћ додељује за отварање нових производних капацитета, проширење постојећих, унапређење производње, повећање капацитета за производњу, развој нових производа и повећање производње производа више нето додатне вредности и унапређење енергетске ефикасности у производњи а у циљу обезбеђења економског раста и повећања запошљавања, што је у складу са чл. 7-14. Уредбе.

Предвиђени минимални износ државне помоћи који може бити додељен по појединачном кориснику је до 300.000,00 динара, без пореза на додату вредност, док је максимални износ 3.000.000,00 динара, а преостали износ средстава привредни субјекти су у обавези да финансирају из сопствених извора, односно из средстава која не потичу из буџета Републике Србије, буџета локалне самоуправе или донаторских организација. Такође, Програмом је предвиђено да почетне инвестиције и новоотворена радна места повезана са овим инвестицијама морају опстати у истом подручју, односно региону, најмање три године након завршетка пројекта. Наведено је усклађено са условима који проистичу из члана 14. ст. 1. и 2. Уредбе.

Оцењујући циљ Програма, у виду повећања могућности извоза, односно супституције увозу, Комисија је узела у обзир чињеницу да се средства додељују искључиво ради започињања обављања нове пословне делатности, односно проширење постојеће делатности, диверсификацију постојећег производног програма у нове и додатне производе и битне промене у целокупном производном процесу постојеће делатности. Сходно томе, Комисија је утврдила да се Програмом не финансира извоз у контексту умањења извозних трошкова који утичу на крајњи износ јединичне цене производа или услуге, већ на индиректне активности у контексту проширења или отпочињања производње роба и услуга које имају извозни потенцијал.

Приликом оцене Програма и јасног одређивања конкретних општина, од нарочитог значаја за Комисију представља околност да Програм има за циљ промоцију економског развоја и оживљавање територија општина које су сврстане у четврту групу недовољно развијених јединица локалне самоуправе са степеном развијености испод

60% републичког просека¹. Наиме, стопа незапослености у Републици Србији износи 13,5 %, а бруто домаћи производ (у даљем тексту: БДП) по становнику 677.000 динара, односно просечна вредност БДП-а износи 36% вредности БДП-а Европске уније. Поред тога, БДП по становнику за Пчињски округ, у коју спадају Прешево и Бујановац, износи 256.000 РСД, док БДП за Јабланичку област износи 278.000 РСД а којој припада Медвеђа.

Сходно претходном, Комисија сматра да Програм доприноси постизању општег интереса у оној мери у којој се она односи на добро дефинисани регион у контексту неусклађености у развоју подручја, те као таква је у складу са чланом 5. Закона².

Узимајући у обзир наведено, Подносилац пријаве је у довољној мери приказао да се јавним финансирањем мера предвиђених Програмом остварују циљеви јавне политике, те да је јавно финансирање неопходно и пропорционално. Такође, наведеним мерама се утиче на унапређење развоја одређених привредних делатности или одређених привредних подручја у Републици Србији, што омогућава равномеран регионални развој а да се тиме озбиљно не нарушава, нити постоји претња озбиљном нарушавању конкуренције на тржишту. Стога, имајући у виду да су одредбе Програма као шеме државне помоћи у потпуности усаглашене са одредбама Уредбе којима су прописана правила за доделу регионалне инвестиционе државне помоћи, Комисија је донела одлуку као у **тачки II диспозитива овог решења**.

Имајући у виду да је део од укупно предвиђених средстава намењен суфинансирању пројеката за развој пољопривредне производње, за набавку опреме и пољомеханизације за повећање производње и унапређења квалитета воћа, поврћа и друге биљне производње, Комисија констатује да се сходно члану 2. Закона, на исту не примењују одредбе Закона, на основу чега је одлучено као у **тачки III диспозитива овог решења**.

Најзад, Комисија напомиње да је, у овом случају, одлучивала на основу података садржаним у Пријави, у вези са којом је, за тачност, веродостојност, истинитост и потпуност података наведених у Општем обрасцу пријаве државне помоћи и пратећој документацији која чини њен саставни део, одговоран Подносилац пријаве, тј. давалац државне помоћи.

Комисија је, у складу са својим надлежностима, овом приликом само утврдила да ли је предметна државна помоћ у складу са правилима за доделу државне помоћи, у циљу заштите слободне конкуренције на тржишту, али даља контрола трошења јавних средстава и коришћење тих средстава је на даваоцу државне помоћи, који је у обавези да врши надзор да ли корисник државне помоћи троши средства у предвиђеном износу и за намену за коју су му та средства додељена, као и то да ли је корисник државне помоћи испунио своју обавезу због које су му средства и додељена и која је била предвиђена као услов за доделу државне помоћи.

¹ Уредба о утврђивању јединствене листе развијености региона и јединица локалне самоуправе за 2014. годину („Службени гласник РС“, број 104/14).

² Неопходно је истаћи да Република Србија у односу на Европску Унију проглашена за регион А (недовољно развијено подручје), и сходно члану 73(7)(а) Споразума о стабилизацији и придруживању између Европских заједница и њихових држава чланица, са једне стране, и Републике Србије, са друге стране (Закон о потврђивању Споразума о стабилизацији и придруживању између Европских заједница и њихових држава чланица, са једне стране, и Републике Србије, са друге стране („Службени гласник РС – Међународни уговори“, број 83/08 – у даљем тексту: ССП)), којим је прописано да ће се Република Србија сматрати подручјем идентичним подручјима Европске уније која су описана у члану 87(3)(а) Уговора о оснивању Европске заједнице.

На основу свега претходног, Комисија констатује да Програм мера о распореду и коришћењу средстава за субвенције привредним субјектима у приватном власништву у 2020. години у општинама Прешево, Бујановац и Медвеђа, представља шему државне помоћи која је у складу са правилима о додели државне помоћи.

У складу са наведеним, Комисија је донела решење као у диспозитиву.

Упутство о правном средству:

Ово решење је коначно у управном поступку.

Против овог решења није дозвољена жалба, али се може покренути управни спор подношењем тужбе Управном суду у Београду, Немањина 9, у року од 30 дана од дана пријема.

За подношење тужбе плаћа се судска такса у износу од 390 динара прописана Законом о судским таксама („Службени гласник РС“, бр. 28/1994, 53/1995, 16/1997, 34/2001 - др. закон, 9/2002, 29/2004, 61/2005, 116/2008 - др. закон 31/2009, 101/2011, 93/2012, 93/2014, 106/2015 и 95/2018).

ПРЕДСЕДНИК КОМИСИЈЕ

Владимир Антонијевић

Доставити:

- Служби Координационог тела Владе Републике Србије за општине Прешево, Бујановац и Медвеђа
- Архиви